

Dato: 10.11.25

Til:

Statsminister Jonas Gahr Støre
Klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen
Kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran
Finansminister Jens Stoltenberg
Stortingets Energi- og miljøkomité
Stortingets Kommunal- og forvaltningskomité
Stortingets Finanskommité

Kopi:

Statsforvalterne i Innlandet, Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, Vestfold og Telemark
Fylkeskommunen i Innlandet, Buskerud, Akershus, Oslo, Telemark, Vestfold og Østfold.
KS

Deres ref:

Vår ref:

Saksbehandler:
Mari Strømsvåg

Arkivkode:

Statlig medfinansiering til nitrogenrensing

Dette brevet sendes på vegne av styret i Osloregionen IPR, og brevet og innholdet ble vedtatt på styremøtet 29. oktober 2025.

Osloregionen IPR er et strategisk samarbeid som består av 65 kommuner, på tvers av syv fylker. Osloregionen jobber for at hele hovedstadsregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region.

Oslofjorden er i en alvorlig økologisk krise. Overgjødning, oksygensvikt og tap av arts mangfold truer fjorden andre sårbare vassdrag, både som naturressurs og som rekreasjonsområde. Dette er grundig dokumentert av både Miljødirektoratet, Havforskningsinstituttet og Klima- og miljødepartementet selv. Fjorden er syk, og tiltak er tvingende nødvendige.

Blant de viktigste tiltakene som er identifisert, står reduksjon av næringssalter fra kommunalt avløpsvann helt sentralt. Krav om nitrogenrensing er nå varslet for alle store renseanlegg i Oslofjordens nedbørsfelt. Det er en bred politisk enighet om at fjorden må reddes.

Osloregionen IPR støtter fullt ut initiativene fra både Hamarregionen og kommunene rundt Oslofjorden, som peker på behovet for en statlig tilskuddsordning for nitrogenrensing. Vi viser særlig til erfaringene fra Mjøsaksjonen, hvor staten tok en ledende rolle i et spleiselag med kommuner og næringsliv. En tilsvarende modell er nødvendig for å sikre målrettet innsats og bærekraftige løsninger for Oslofjorden.

Vi viser også til konseptutredningen for et stort regionalt renseanlegg på Tofte, utarbeidet av Veas og 14 kommuner i Oslofjordens nedbørsfelt. Rapporten viser at det er teknisk mulig å etablere et felles anlegg med høy rensegrad og kapasitet til å møte både dagens og fremtidige krav – inkludert rensing av medisinerester og mikroforurensning. Et felles anlegg på Tofte vil gi større miljøgevinst enn summen av lokale løsninger. Dette og andre renseanlegg krever investeringer, som utgjør større kostnader enn kommuner med dagens økonomi kan håndtere.

Osloregionen IPR etterlyser at Staten tar et helhetlig ansvar, bidrar med finansiering og skaper forståelse for felles løft for Oslofjorden og for vannkvaliteten i vann og vassdrag i hele nedbørsfeltet. Mange kommuner står overfor betydelige investeringer knyttet til renseanlegg. Det er positivt med tilskuddsordning til kommunene for planlegging og prosjektering. Osloregionen IPR mener at det også er behov for økonomisk støtte til etablering av avløpsrenseanlegg.

Osloregionen IPR ber derfor om at:

1. Staten tar en tydeligere rolle i å koordinere og samordne innsatsen for fjorden enn dagens organisering som fører til fragmenterte og suboptimale løsninger
2. Statlige midler avsettes til utredning og etablering av regionale renseanlegg som imøtekommer dagens og fremtidens krav til rensing, samt utvikle langsiktige tilskuddsordninger for nitrogenrensing og miljøtiltak i hele Oslofjordens nedbørsfelt
3. Utredning av kostnadsdeling etter modellen fra Mjøsaksjonen
5. Det vurderes en midlertidig justering av selvkostregelverket for å muliggjøre raskere gjennomføring

På vegne av styret i Osloregionen,

Målfrid Baik

Direktør

Osloregionen interkommunalt politisk råd

Vedlegg:

- 1: Brev fra Asker kommune, Drammen kommune, Lier kommune, Bærum kommune og Oslo kommune
- 2: Brev fra kommunene i Innlandet, fra Hamarregionen

